

Guia docent de l'assignatura "Sociologia i psicologia del turisme"

I. IDENTIFICACIÓ

- ✓ **Nom de l'assignatura:** Sociologia i psicologia del turisme
- ✓ **Codi:** 101226
- ✓ **Titulació:** Grau de Turisme
- ✓ **Curs acadèmic:** 2016-2017
- ✓ **Tipus d'assignatura:** Optativa
- ✓ **Crèdits ECTS (hores):** 6 (150)
- ✓ **Període d'impartició:** semestral
- ✓ **Idioma en que s'imparteix:** català/castellà
- ✓ **Professorat:** Eva Canaleta-Safont

II. PRESENTACIÓ

Aquesta assignatura s'ocupa de l'estudi del lloc i funció del turisme de masses en les societats avançades, analitzant els vincles amb els factors econòmics, axiològics i socials condicionants i alhora resultants del seu desenvolupament; de manera que aquesta activitat, des de la perspectiva psicosocial, exerceix influència en els comportaments, desitjos i formes de pensar i de relacionar-se. L'assignatura també tracta de l'àmbit de la gestió de l'activitat turística en l'aspecte dels recursos humans i dels impactes ambientals, en una època força sensible a la sostenibilitat mediambiental i patrimonial.

L'enfocament de l'assignatura s'emmarca en una doble component:

- D'una banda, la primera vessant sociològica, vinculada específicament amb la sociologia de l'oci, i en la que es distingeixen dos registres: un primer registre introductori i històric-descriptiu sobre l'esdeveniment del turisme de masses (tema1), i un registre específic de la investigació sobre el fenomen turístic en la nostra època (temes 2, 3,4 ,5 i 6).

- D'altra banda, la segona part de l'assignatura està constituïda per la vessant psicològica del turisme, que té estretes relacions amb la psicologia social. També aquesta vessant requereix distingir una àrea descriptiva psicològica (ocupada en l'estudi i classificació dels perfils psicosocials i les motivacions presents en l'activitat turística (tema 7 i 8), i una àrea dinàmico-interpretativa que s'ocuparà dels impactes psicosocials i de les repercussions del turisme en l'esfera interpersonal, ja sigui en les actituds de la pràctica turística com en la gestió que fa possible aquesta pràctica (temes 9 i 10).

El caràcter transversal de l'assignatura es posarà en relleu contínuament en les dues parts de què consta, la qual cosa permetrà fer referència a altres disciplines –economia, antropologia cultural, ciències mediambientals,...-, que aborden el tema del turisme actual des d'altres perspectives.

III. OBJECTIUS FORMATIUS, COMPETÈNCIES Y RESULTATS DE APRENTATGE

OBJECTIUS FORMATIUS

En finalitzar l'assignatura, l'alumne serà capaç de:

- Saber detectar els factors sociològics pertinents que impliqui un esdeveniment turístic.
- Aplicar alhora una clau contextual i reflexiva, mitjançant els coneixements sociològics i psicològics davant dels fenòmens turístics, a fi de comprendre el seu significat.
- Argumentar de manera crítica i reflexiva els trets que envolten el fenomen turístic.
- Saber aplicar els coneixements adquirits alhora d'endegar projectes de l'oci turístic, sabent contemplar la complexitat d'àrees i de disciplines que comporta.
- Saber fer prospeccions psicosocials acurades a partir de l'aplicació de models d'anàlisi sobre la realitat turística.

COMPETÈNCIES I RESULTATS DE L'APRENTATGE

C3. Gestionar els conceptes relacionats amb la planificació i la comercialització de destins, recursos i espais turístics, així com els seus instruments i funcionament.

RESULTATS D'APRENTATGE

C3.4 Identificar els instruments relacionats amb la comercialització i promoció de productes, empreses i territoris.

C.7. Definir i aplicar els objectius estratègies i polítiques comercials en les empreses i entitats turístiques.

RESULTATS D'APRENTATGE

C7.6 Aplicar les estratègies de comunicació i de màrqueting en les organitzacions públiques i privades del turisme, així com en les entitats públiques de promoció.

IV. COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

CT1. Desenvolupar la capacitat d'aprenentatge de manera autònoma.

CT5. Prendre decisions en contextos d'incertesa així com ser capaç d'avaluar i preveure les conseqüències d'aquestes decisions a curt, mig i llarg termini.

CT8. Demostrar un comportament ètic i d'adaptació a diferents contextos interculturals

CT9. Demostrar un comportament responsable amb el medi ambient.

CT10. Treball en grup

V. TEMARI I CONTINGUTS

El temari consta de 3 parts o blocs:

PRIMERA PART: Introducció a la sociologia i psicologia del turisme.

Tema 1: Psicologia i sociologia en l'esfera de l'oci i del turisme (3h).

Tema 2: Els àmbits de la psicologia del turisme i de la sociologia del turisme. (3h)

SEGONA PART: Sociologia del turisme

Tema 3: Sociologia i sociologia del turisme. Nocions de metodologia sociològica aplicada al turisme(6h).

Tema 4: El turisme com a fenomen social actual. Aportacions històriques des del Renaixement fins al segle XX (4h)

Tema 5: Perspectiva sociològica de les societats actuals industrials avançades. Models de la sociologia aplicats a l'oci turístic (6h)

Tema 6: El turisme davant la globalització. La sostenibilitat i el civisme (3h)

TERCERA PART: Psicologia del turisme.

Tema 7: La motivació humana i el turisme (4h)

Tema 8: El perfil psicosocial del turista (3h)

Tema 9: Les actituds humanes i l'impacte psicològic i sociològic del turisme de masses.

Les relacions interpersonals i socials en l'activitat turística(7h).

Tema 10: Psicosociologia de la gestió turística. (3h)

VI. BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

1. Bibliografia general:

- Ander, E. (1994) *Introducción a las técnicas de investigación social*. Buenos Aires. Ed. Humanitas.
- Gidens, A. (1998). *Sociología*. Madrid. Alianza Editorial.
- Termcat (Fundación Barcelona) (1993). *Diccionario de sociología*. Barcelona. Centro de Terminología.
- Cerdá, E. (1993). *Una psicología de hoy*. Diccionario terminológico. Barcelona. Ed. Herder.

2. Bibliografía específica (llibres i articles):

- Alvarez Sousa, A. (1994). *El ocio turístico en las sociedades industriales avanzadas*. Barcelona. Bosch Casa Editorial, S.A. (Temes 5 i 6)
- Amat,P y Ramón, F. (2004). *Curso de sociología del turismo y del ocio* València. Ed. Tirant lo Blanc. (Temes 4 i 7).
- Llorca, A. *Filosofía y turismo* en Intervenciones filosóficas en la sociedad. Madrid, Visión Libros, 2011.
- Llorca, A. *Treball i lleure en la perspectiva personalista del segle XXI*. Revista Ars Brevis, nº 16, 2011, Barcelona.
- Mazón, T. (2001). *Sociología del turismo*. Madrid. Ed. Centro de Estudios Ramon Areces. ((Temes 1,2, 3 i 4).
- Montaner, J. (2008). *Psicosociología del turismo*. Madrid. Ed. Síntesis. (Temes 1,2, 9 i 12).
- San Martín, E. (2004). *Psicosociología del ocio y del turismo*. Málaga. Ed. Aljibe. (Temes 1,2 8, 10 i 11)

VII. METODOLOGIES DOCENTS

Des del punt de vista metodològic, l'assignatura funcionarà en base a un triple criteri:

1. Criteri de l'estudi teòric de l'assignatura: que es concreta en exposicions en les classes presencials, en la forma magistral. Tot utilitzant les TIC.
2. Criteri dels exercicis i de les activitats pràctiques dins i fora de l'aula, en termes de resolució de problemes, de comprensió de situacions a partir d'articles i textos de llibres, exposicions concretes sobre una notícia.
3. Criteri de realització de treballs individuals o en grup, prèviament acotats dins de l'àmbit de l'assignatura i que seran seguits mitjançant la tutoria i exposats posteriorment.
4. Criteri de les tutories –presencial i no presencial-, com factor complementari i de consulta i ajuda a l'alumne en les qüestions teòriques i pràctiques proposades.

VIII. AVALUACIÓ

El sistema d'avaluació utilitzat és continu i mixt, i consta de tres apartats.

- primer apartat: continguts de matèria teòrica subjecte a avaluació mitjançant proves d'exàmens: 75% de l'avaluació, distribuïda, respectivament en continguts estudiats a classe i en les hores de l'alumne dedicades a l'estudi teòric, i en les lectures proposades de textos – dossier- i de llibre/es prèviament proposats en començar el curs.
- Segon apartat: 15% de l'avaluació destinat a l'avaluació del treball realitzat individualment o en grup, i que correspon a les hores dedicades per l'alumne a les activitats dirigides des de la tutoria i a una part de les hores que ha de dedicar al treball autònom.
- tercer apartat: 10% de l'avaluació destinada a la valoració dels exercicis pràctics realitzats dins de l'aula (activitats dirigides presencials) i fora de l'aula (part del treball autònom que ha de fer fora de l'aula), juntament amb les consultes realitzades en les tutories

IX. ORGANITZACIÓ DEL TEMPS DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANT

	Activitat	Hores ECTS		RESULTATS D'APRENENTATGE
Activitats dirigides	Classes teòriques	20	0.80	C3.4., CT8
	Resolució de casos pràctics	6	0.24	C7.6., CT1, CT5
Activitats dirigides	Presentació pública de treballs	2	0.08	C3.4., CT10, CT8, CT9
Activitats supervisades	Tutoria	11	0.44	C3.4., CT1
Activitats autònomes	Resolució de casos pràctics	6	0.24	C3.4., C7.6., CT1
	Elaboració de treballs	18	0.72	C3.4., C7.6., CT10
	Estudi	12	0.48	C3.4, C7.6., CT1
TOTAL		75	3	

X. TEMPORALITZACIÓ DE LA DOCÈNCIA

SETMANA	TEMA	MÈTODE	HORES
1	Presentació de l'assignatura (explicació de la fitxa) i Tema 1	Exposició teòrica, consultes i preparació d'activitats i treballs	4 (3 +1)
2	Tema 2	Exposició teòrica i pautes dels treballs	4 (3+1)
3	Tema 2 (1h) i tema 3	Exposició teòrica i exercicis	4 (3+1)
4	Tema 4	Exposició teòrica i lectures	4

		textos	(3+1)
5	Tema 5	Exposició teòrica i exercicis	4 (3+1)
6	Tema 5	Exposició teòrica i activitat pràctica col·lectiva	4 (3+1)
7	Tema 6	Exposició teòrica i activitat pràctica col·lectiva	4 (3+1)
8	Tema 7	Exposició teòrica i exercicis.	4 (3+1)
9	Tema 7 (1h) i tema 8	Exposició teòrica i lectures de textos	4 (3+1)
10	Tema 8 (2h) i tema 9	Exposició teòrica i exercicis	4 (3+1)
11	Tema 9	Exposició teòrica i exercicis	4 (3+1)
12	Tema 9	Exposició teòrica i exercicis	4 (3+1)
13	Tema 10	Exposició teòrica i lectures de textos	4 (3+1)
14	Tema 10 (1h)	Exposició teòrica i exercicis	4 (3+1)

XI. EMPRENEDORIA I INNOVACIÓ

Realització de resolució de casos teòrics (proposats en el campus i en el dossier usat en el curs, i pràctics, com estudi de projectes turístics en els que han d'intervenir per grups, la qual cosa incentiva la seva iniciativa i creativitat. La realització d'aquestes activitats comporta que els alumnes sàpiguen usar els conceptes adquirits durant el curs, amb el consegüent esforç de revisió dels seus preconceptes davant la realitat del sector turístic en el qual hauran de saber-se situar en termes de desenvolupament de la seva atenció i competència en el terreny de la interdisciplinarietat a la qual els obliga la òptica psicosociològica pròpia de l'assignatura.